

Formannskapet
Økonomikonferansen
20. august 2020

Moss
kommune

Agenda

1. Innledning ved ordføreren
2. Kort orientering om 5% test krav korona
3. Historien om utviklingen av det økonomiske utfordringsbildet fra 2019 til 2021
4. Status «I balanse med et handlingsrom»
5. Prosjekteiernes presentasjon av egne tiltak
6. Økonomiplan 2021-2024

Korona legevakt, testsenter og smittesporing

Eli Thomassen, kommunalsjef Helse og mestring

Moss
kommune

Nasjonale føringer for Covid-19 arbeid

Noen eksempler:

- Oppdrag fra Helsedirektoratet til kommunene 24.03.20:

Kommunen skal iverksette nødvendige tiltak og omdisponeringer av personell og lokaliteter situasjonen tilsier, og støtte operative tjenester med personell og materiell

Kommunen skal frigjøre kapasitet for sykehuset for overføring av pasienter fra sykehuset til kommunen.

- Brev fra Helsedirektoratet av 03.07.20:

«Kommunen skal ha et bemanningssystem tilpasset det til enhver tid gjeldene testbehovet.

Bemanningssystemet skal fra august 2020 gjøre det mulig, i en ekstraordinær situasjon, å skalere opp til en kapasitet tilsvarende testing av 5% av de som bor/ oppholder seg i kommunen ila 1 uke.»

- Oppdrag fra fylkesmannen på vegne av helsemyndigheter 16.08.20:

Fylkesmennene har i ettermiddag fått i oppdrag å videreformidle til kommunene at kapasitet på testtilbud og smittesporing umiddelbart må styrkes opp mot 5% av befolkningen pr uke. (2500 tester pr uke).

Korona tiltak i Moss kommune

1. Korona døgnplasser, interkommunalt tiltak, Moss drifter
2. Korona legevakt- interkommunalt tiltak, Moss drifter
 - Pasienter som trenger legetilsyn
 - Sykepleiefaglig rådgivning
3. Testsenter- interkommunalt tiltak, Moss drifter. Ved testing av over 1,5 % av befolkningen- kommunalt tiltak
 - Innbyggere som skal testes, jf. FHI testkriterier og kommunens retningslinjer
4. Smittesporing- kommunalt tiltak
 - Oppfølging av innbyggere med påvist Covid-19
 - Oppfølging av nærkontakter til påvist Covid-19

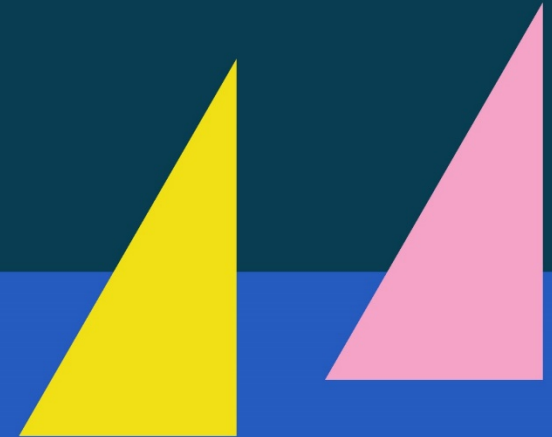
Drift så langt

- Beredskapsplasser på institusjon organisert på Peer Gynt helsehus, få innlagte pasienter
- Korona legevakten på Peer Gynt helsehus har ivaretatt både legevaktsarbeid og testing
- Utviklingen fra mars til nå: gått fra mange syke og relativt få som testes, til mange som testes og relativt få er syke.
- Omfanget av korona legevakt og smittesporingen har økt jevnt siden mars
- Mange omdisponerte ansatte, men av delvis korte perioder, har ført til at store ressurser har gått med til opplæring. Stor utskiftning av personalgruppen har vært en utfordring, gir lite forutsigbar drift
- Stor pågang på korona telefon, både til korona legevakt og ordinær legevakt. Befolkningen er bekymret, har mange spørsmål, er usikre, redde og engstelige.

Plan for videre drift

Tiltak	Personell- behov ved 1,5 % testing	Personell- behov ved 5 % testing	Kompetanse	Lokalisasjon	Merknad
Korona legevakt	5 åv	7 åv	Helsepersonell	Peer Gynt Helsehus	Kun konsultasjon og rådgivning- ingen testing
Testing	8,7	27,5 åv	Annet personell	Rygge flystasjon	Skaleres opp og ned ved behov
Smittesporing	7,5	13,5	Helsepersonell/ andre	Rygge flystasjon	Skaleres opp og ned ved behov

- Sikre at alvorlig syke pasienter får rask helsehjelp
- Benytte sykepleiefaglig kompetanse der det er absolutt nødvendig
- Teststasjon på et sted som er funksjonelt – kapasitet, trafikksikkerhet
- Omdisponere personell fra ulike kommunale enheter – konsekvenser for aktiviteter i andre tjenester- kostnadene for testaktivitet mv. dekkes i stor grad innenfor rammen (obs overtid og forskjøvet arb.tid).
- Basisbemanning for en lengre periode – sikre forutsigbarhet
- Personell i beredskap for opptrapping – opplæring gitt i forkant for rask iverksetting

Utviklingen i det økonomiske utfordringsbildet fra 2019 til 2021

Moss
kommune

Spesielle utfordringer budsjett 2020 (fra bud presentasjonen)

- Ny organisasjon = nye tall. Vi mangler driftsresultater å sammenlikne med
- Ny organisasjon = nye koststeder som i 2019 ikke eksisterer. Hvordan sikre en riktig overføring
- Ulik praksis i Moss og Rygge av f.eks såkalte «sentrale» kostnader (IT, stab etc)

Konsekvens: Budsjett 2020 blir vanskelig å detaljere ut eksakt. Vi trenger 2020 på å «lære».

Videreført drift som hovedregel

Moss
kommune

2019:

Merforbruk Moss og Rygge – tjenesteområdene

ca. 70 mill.

Merforbruket gjaldt i all hovedsak følgende tjenesteområder:

- Helse- og omsorgstjenester
- NAV
- Barnevern

Merforbruket ble i 2019 i all hovedsak dekket med engangsmidler, dvs:

- Tidligere års overskudd
- Pensjonsområdet – premieavvik, premiefond og egenkapitaltilskudd, samt
- Midlertidige tiltak og høy skatteinnngang

Moss
kommune

2020:

Økning tjenesteområder lagt inn i budsjett 2020

ca. 107 mill.

Finansiert:

- Bruk av tidligere års oppsparte midler 55 mill.
- Effektivisering og omstilling – ikke identifisert 25 mill.
- Engangstilskudd ny kommune ifm. omstilling 27 mill.

Sum

107 mill.

Moss
kommune

2020:

Hva er de kr 107 mill.? Først må vi starte med at de 70 millionene i merforbruk i 2019 ble i budsjett 2020 redusert til 54 millioner fordi 16 millioner skulle effektiviseres. De resterende 53 millionene bestod av:

Økt husleie tilknyttet nye arealer, prisvekst, o.l	12 mill.
Tilskudd til private barnehager (likeverdig behandling)	16 mill.
Lærlinger – endrede pensjonsrettigheter og opptrapping	4 mill.
Økt ramme politisk styring	3 mill.
Diverse harmoniseringer (gebyrer, tjenester, systemer o.l.)	10 mill.
Omstillingskostnader tilknyttet nye Moss	8 mill.

Sum

107 mill.

Disse drar vi med oss videre inn i 2021 om vi ikke gjør noen tiltak

Moss
kommune

Hva blir utfordringen i 2021 – justert for direkte koronakonsekvenser?

Videreført merforbruk fra 2020	107 mill
--------------------------------	----------

Ytterligere varslet aktivitetsøkning gjennom 2020	72 mill
---	---------

Fellesposter – annet:

– Reduserte skatteinntekter (korona)	50 mill.
--------------------------------------	----------

– Avdrag og renter på lån (investeringer)	7 mill.
---	---------

– Lønnsharmonisering	10 mill.
----------------------	----------

– Lønns- og prisvekst, samt diverse tilskudd	12 mill.
--	----------

– Husleier	2 mill.
------------	---------

SUM	260 mill.
------------	------------------

Moss
kommune

Så hvor mye av dette skyldes etableringen av den nye kommunen?

Det er ikke en enkel øvelse å skille det ene fra det andre, men vi har gjort noen estimater basert på sammenlikning av kostnadsartene i de to gamle kommunene sett opp mot dagens kommune:

Bemanning/administrative stillinger	10 mill (inkl. innovasjon/komm torg)
Leiekostnader	4 mill
IT lisenser	4 mill
Økt ramme politisk styring	3 mill
Harmonisering avgifter/gebyrer	5 mill
Lønnsharmonisering	<u>8 mill</u>

Sum

34 mill

Moss
kommune

Ny lederstruktur – nytt ledernivå – altfor mange ledere?

Det finnes ingen optimal organisasjon, og det er vanskelig å påstå at vi nå har rett antall ledere, og det jobbes videre med å se på organisasjonsstruktur som igjen vil påvirke lederstrukturen.

Noen fakta:

- Antall ledere i Moss kommune vs de to gamle kommunene har økt med totalt 8 ledere
- Vi har gått fra 218 til 224 ledere inkludert 10 ledere fra MDA som nå er en del av kommunen
- På de 3 øverste ledernivåene – rådmannens ledergruppe, enhetsledere og virksomhetsledere har vi gått fra 73 til 63 ledere

Moss
kommune

Hvor eksakt er disse beregningene

- Utfordringen kan bli mindre, men også større
- Hovedutfordringen er - hva blir de langsiktige konsekvensene av korona og hva kompenseres evt. gjennom statsbudsjettet?
- Ergo – vi må planlegge med «worst case» og håpe på noe bedre
- Statsbudsjettet offentliggjøres 7. oktober, da vet vi mer om hvordan utfordringsbildet vil kunne bli

Moss
kommune

«I balanse med et handlingsrom»

Moss
kommune

Medvirkningsprosessen

- Hovedtillitsvalgt og Hovedverneombud deltar i programstyret
- 5 Prosjektgrupper
- Tillitsvalgte og vernetjeneste deltar i alle grupper
- Drøftinger gjennomføres i forbindelse med økonomi og handlingsplan (oktober)

Status

Foreslåtte tiltak pr. 5.august

- Det er utarbeidet 155 forslag til tiltak i kategori 1 og 2 (administrativt nivå, kortsiktig og langsiktig)

Neste leveranse 14.9

- Tiltak i kategori 3 og 4 (Politisk nivå ,langsiktig og kortsiktig)
- Tiltak i kategori 2,3 og 4 skal i hovedsak legges inn i økonomi- og handlingsplan 2021-2024

Status besparelser knyttet til identifiserte og foreslåtte tiltak

	2021	2022	2023
Krav i kr. pr. år totalt alle områder	130 000	212 000	260 000
Identifiserte tiltak 5.8	76 168	91 153	98 631
Differanse mellom krav totalt pr. år og identifiserte tiltak pr. 5.8	53 832	120 847	161 369
Gjenstående sum Leveranse 14.9	53 832	120 847	161 369

Besparelser pr kommunalområde/stabene knyttet til foreslåtte tiltak

Kommunalområdet/Stab	Summer av 2021	Summer av 2022	Summer av 2023
Helse og mestring	37 700	42 900	43 100
Kultur aktivitet og inkludering	5 079	5 749	5 749
Plan miljø teknikk	4 852	5 257	5 285
Oppvekst og utdanning	19 541	27 516	34 266
Stabene samlet	8 996	9 731	10 231
Total sum foreslåtte tiltak	76 168	91 153	98 631

Antall og kroner

Kostnadsdrivere knyttet til tiltak

Kostnadsdriver	Antall	2021	2022	2023
Arbeidsprosesser	44	42 759	43 744	44 244
Harmonisering	2	775	1 200	1 200
Kvadratmeter	8	1 611	2 531	2 531
Omfang/type vedtak	37	16 081	23 156	24 356
Organisering/delegasjon	35	13 665	19 245	25 023
Prismodell	3	500	500	500
Tjenestekjøp	8	777	777	777
Totalsum	137	76 168	91 153	98 631

Helse og mestring

	2021	2022	2023
Totalt identifiserte tiltak per 5.8	37 700	42 900	43 100

81% av utgiftene er lønnsutgifter.

Fokus på hvordan ta ut effekt av innsparingstiltak:

1. Kostnadsbesparende tiltak som kan gi snarlige effekter er blant annet innleieinstruks, digital vaktbok, ledighold av stillinger.

2. For å få langsiktig effekt av kostnadsbesparende tiltak må antallet årsverk i grunnbemanningen reduseres via omstilling, effektivisering og eventuelle kutt.

Etter beslutning om ulike tiltak, må bemanningsplaner endres. Vikarpool opprettes.

Tiltak – reduserte lønnsutgifter

- Vedtaksgjennomgang
- Ressursstyring, vedtaksmyndighet - utfører
- Vurderingspraksis – dekke behov
- Vikarpool
- Bemanningsplanlegging – lederutvikling
- Lærlingeordningen
- Logistikk transport
- Samle ambulante tjenester
- Velferdsteknologi
- Handlingsplan for psykososialt arbeidsmiljø – autonomi, mestring og sosial tilhørighet

Tiltak – reduserte driftsutgifter

- Lagerstyring – standardprodukter
- Redusere behovet for lokaler
- Redusere kjøp av tjenester
- El-sykler
- Redusere skader på bilene
- Redusere matsvinn

Plan miljø teknikk

	2021	2022	2023
Totalt identifiserte tiltak per 5.8	4 852	5 257	5 285

Harmonisering

- Brøyting ulik praksis mellom de gamle kommunene
- Beplantning i sentrum

Omfang/type vedtak:

- Omfang knyttet til løpende driftsoppgaver og forskjønning og "utvidete" tjenester og service

Organisering/delegasjon:

- Evaluering av miljøledelse
- Effektivisering av arbeidsprosesser og digitale løsninger (særlig mot brukere/ kommunetorg)

Annet:

- Gebyrer knyttet til avtaler med utbyggere
- Kjøpte tjenester og eksterne avtaler (herunder Movar/ MIB)

Kultur aktivitet inkludering

	2021	2022	2023
Totalt identifiserte tiltak per 5.8	5 079	5 749	5 749

Arbeidsprosesser:

- Arbeidet kan organiseres mer effektivt og enkelte tjenester kan digitaliseres. Ved å effektivisere tjenestene kan vi avvikle vakante årsverk og stillinger ved naturlig avgang

Kvadratmeter:

- Redusert behov for lokaler

Organisering /delegasjon:

- Omorganisering av tjenester
- Tverrfaglig samarbeid

Tjenestekjøp:

- Gjennomgå og vurdere eksisterende avtaler

Oppvekst og utdanning

	2021	2022	2023
Totalt identifiserte tiltak 5.8	19 500	27 500	34 300

Arbeidsprosesser:

- Samhandling og helhet
- Digitalisere og effektivisere arbeidsprosesser
- Forbedre rutiner

Organisering/delegasjon:

- Organisering og rolleavklaringer
- Ved ledighet vurdere behov, samt evt. intern rekruttering

Omfang/type vedtak:

- Kartlegge behov og fortløpende evaluere vedtak
- Likebehandling av elever i private- og offentlige skoler
- Dimensjonering av tjenester

Annet:

- Gjennomgå og vurdere eksisterende avtaler

Stabene

	2021	2022	2023
Totalt identifiserte tiltak per 5.8	8 996	9 731	10 231

Organisering:

- Ledige stillinger/naturlig avgang 2020/2021 (prioritet 1): Legge ned stillinger som kan effektiviseres gjennom endrede arbeidsprosesser gir reduserte lønnskostnader.
- Gjennomgang av nivå på og rutiner ift. lisenser, IKT-utstyr o.l. gir reduserte driftskostnader.

Veien videre

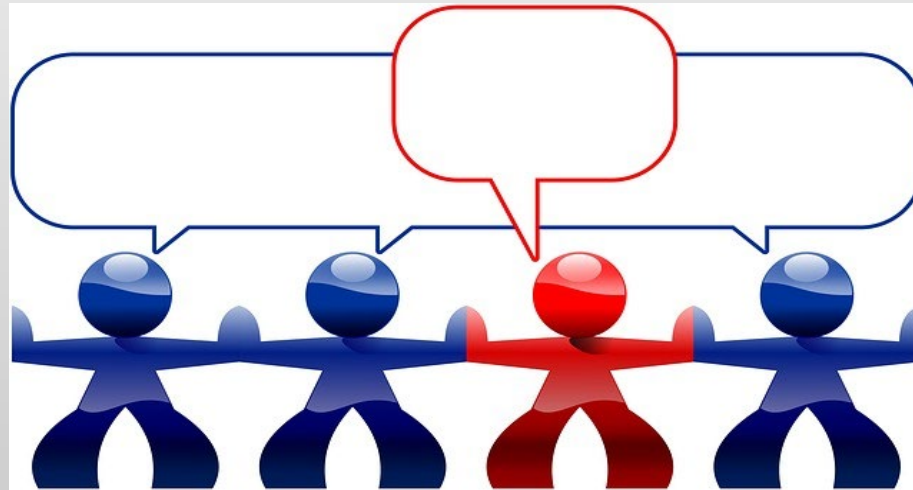
Alle tiltak som vil bli funnet realiserbare i økonomiplanperioden vil bli lagt inn i handlingsplanen og beskrevet. Tiltakene skal drøftes med tillitsvalgte og vernetjenesten. Arbeidet skal ha høy grad av medvirkning for å sikre omforent forståelse og forankring på alle nivåer, samt peke ut felles retning.

Arbeidet med å finne riktige kommuner å sammenligne oss med er startet opp. Vi ser på muligheter innenfor ulike fagområder i kommunene Asker, Sarpsborg og Skien

Endring og omstilling på kryss og tvers

Når alle tiltak er identifisert 14.9 starter den endelige prosessen med å identifisere avhengigheter.

For å komme i gang med endrings og omstillingsprosesser skal vi jobbe systematisk med tverrgående prosesser og strukturelle tiltak

Tre hovedtyper av utvikling- endrings og omstillingsprosesser

- ✓ Organisasjonsstruktur
- ✓ Arbeidsprosesser
- ✓ Bemanning og kompetanse

Økonomiplan 2021-2024

Stine Kihl, økonomisjef

Moss
kommune

Økonomiplan 2021-2024

Hvordan jobber vi nå med å utarbeide ny økonomiplan/hvordan synliggjøre ulike type endringer?

Økninger og reduksjoner i ramme justeres innenfor følgende kategorier:

- Innsparingstiltak (tiltak iht. «I balanse med handlingsrom»)
- Aktivitetsendringer
- Konsekvensjusteringer
- Endringer iht. statlige føringer
- Nye tiltak
- Investeringer, inklusive driftsmessige konsekvenser
- Lønns- og prisjusteringer
- Tekniske endringer

Økonomiplan 2021-2024

Program «I balanse med et handlingsrom» samkjøres med og blir viktigste bidragsyter til økonomiplanarbeidet, samt bedret resultat for 2020.

- 24.09.20: Økonomikonferanse - status/informasjon ift. arbeidet med «I balanse med et handlingsrom»
7. oktober: Statsbudsjett 2021 legges fram
15. oktober: Økonomikonferanse med følgende tema;
- Tertialrapport 2 i 2020
 - Konsekvenser av statsbudsjett 2021
 - Økonomiplan 2021-2024 (status økonomi)
30. oktober: Presentasjon av rådmannens forslag til handlings- og økonomiplan 2021-2024
- Nov./des: Handlings- og økonomiplan informeres om/behandles i råd og utvalg

Takk for oppmerksomheten!

Moss
kommune